

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר אֲנִי לְדוּדֵי לִי הַרְוֵעָה בְּשׁוֹשְׁנִים (שיר 11), מֵאֵי שׁוֹשְׁנִים אֲלֵא שׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה שְׁכִינְתָא עֲלָאָה, וְאִיהִי קְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, וְשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא קְרִיאַת שְׁמַע דְּעֲרַבִּית שְׁכִינְתָא תַּתָּא, דָּא לִימִינָא, וְדָא לְשְׁמַאלָא, הַרְוֵעָה בְּשׁוֹשְׁנִים דָּא עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, וְשׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה דְקְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, דְּאִיהוּ בְּקֶר יִמִּינָא דְאֲבֵרְהֶם, אִית לִיה חֲמֵשׁ טְרַפִּין, וְאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה (דברים 10), וְתִלַּת עֶשֶׂר עֲלִין מְלָגוּ אַח"ד, שֵׁית סוּמְקִי, וְשֵׁית חוּרִי, וְשׁוֹשְׁנָה דְאֲתַפְּלִילַת בְּהוּן הָא תִּלַּת עֶשֶׂר פְּחוּשְׁפִין אַח"ד, וְכֵן שׁוֹשְׁנָה בְּהַ"כ"ה גְּרַעֲיִנִין פְּתוּחַ דִּילָהּ, פְּחֻשְׁפִין כ"ה אֲתוּוֹן דִּיחֻודָא, וְכֵן בְּשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא כ"ה גְּרַעֲיִנִין, וְסֻלְקִין פְּלָהוּ לְחֻמְשִׁים, שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים דָּא בְּרַאשִׁית בְּרָא, וְדָא (בראשית ב' שושנה י').

תְּקוּנָא עֶשְׂרִין וְשֵׁית

בְּרַאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשׁ עֲלִין דִּילָהּ רַאשִׁית, בְּרַאשִׁית לְחֻשְׁפִין זְעִיר דְחֻנוּךְ תִּלַּת עֶשֶׂר, חוּחִים דִּילָהּ תִּלַּת עֶשֶׂר תִּיבִין מִן אֱלֹהִים וְעַד אֱלֹהִים, וְאֵלִין אִינוּן. אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ וְחֻשְׁףָּה עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִים (בראשית א' א), חֲמֵשׁ חוּחִים אַחֲרֵנִין, מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מֵאֵי אִיהִי בֵּין הַחוּחִים, אֲלֵא מִדְּתַרְבּ בִּי מִקְדָּשָׁא וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ, וְנִפְלַת שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, כִּד יִיתִי פּוֹרְקָנָא תְּהִיָּה בְּשׁוֹשְׁנָה דְשַׁחְרִית, דְּאֲתָמַר בְּהַ"כ"ה (בראשית מד א) הַבְּקָר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלַח), וְאִינוּן חֲמֵשׁ אֹר חֲמֵשׁ עֲלִין דְּשׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה, חַד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, תְּנִינָא וַיְהִי אֹר, תִּלַּת וַיִּרְא

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי הַרְוֵעָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מַה זֶה שׁוֹשְׁנִים? אֲלֵא הַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה, הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהִיא קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחְרִית, וְשׁוֹשְׁנָה הַשְּׁנִיָּה שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עֲרַבִּית, הַשְּׁכִינָה הַתַּתְּמוֹנָה, זֶה לִימִין וְזֶה לְשְׁמַאל, הַרְוֵעָה בְּשׁוֹשְׁנִים זֶה הָעֲמוּד הָאֲמַצְעִי, וְהַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחְרִית, שֶׁהוּא בְּקֶר, הֵימִין שֶׁל אֲבֵרְהֶם, יֵשׁ לָהּ חֲמֵשֶׁה עֲלִים, וְהֵם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה, וְשֵׁשֶׁה עֶשֶׂר עֲלִים מִבְּפָנִים אַח"ד, שֵׁשֶׁה אֲדָמִים וְשֵׁשֶׁה לְבָנִים, וְהַשׁוֹשְׁנָה שְׁנִכְלָלַת בְּהֵם הָרִי שֶׁל עֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן אַח"ד, וְכֵן שׁוֹשְׁנָה בְּהַ"כ"ה עֶשְׂרִים וְחֲמֵשֶׁה גְּרַעֲיִנִים בְּתוּחַ שְׁלֵה, כְּחֻשְׁבוֹן עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת הִיְחוּד, וְכֵן בְּשׁוֹשְׁנָה הַשְּׁנִיָּה עֶשְׂרִים וְחֲמֵשֶׁה גְּרַעֲיִנִים, וְכֻלָּם עוֹלִים לְחֻמְשִׁים, שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים זֶה בְּרַאשִׁית בְּרָא, וְזֶה (בראשית ב' שושנה י').

תְּקוּנַת עֶשְׂרִים וְשֵׁשֶׁה

בְּרַאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשֶׁה עֲלִין דִּילָהּ רַאשִׁית, בְּרַאשִׁית לְחֻשְׁפִין זְעִיר דְחֻנוּךְ תִּלַּת עֶשֶׂר, חוּחִים דִּילָהּ תִּלַּת עֶשֶׂר תִּיבִין מִן אֱלֹהִים וְעַד אֱלֹהִים, וְאֵלִין אִינוּן. אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ וְחֻשְׁפָּה עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִים (בראשית א' א), חֲמֵשֶׁה חוּחִים אַחֲרֵנִין, מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מֵאֵי אִיהִי בֵּין הַחוּחִים? אֲלֵא מִשְׁתַּרְבּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ, וְנִפְלַת הַשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים. כְּשֶׁתְּבֹא הַגְּאֻלָּה, תְּהִיָּה בְּשׁוֹשְׁנָה שֶׁל שַׁחְרִית, שְׁנֹאֲמַר בְּהַ"כ"ה (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלַח), וְהֵם חֲמֵשֶׁה אֹר, חֲמֵשֶׁה עֲלִים שֶׁל הַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה, אַחַד - וַיֹּאמֶר

אלהי"ם את האור, ארבע ויכדל אלהי"ם בין האור, חמש ויקרא אלהי"ם לאור יום, תלת עשר עלין מלגו, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, אחד אחד בתרין שושנים, דא יהו"ה, עליה אתמר (זכריה יד ט) פיום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, ואיהו עמודא (דף טא ע"ב) דאמצעיתא הרועה בשושנים, וחושבניה אח"ד, שושנה תפאה בה דחילו ואיהו יראה, שושנה עלאה רחימו דאהבה, ובה אתמר (שיר ג ה) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

במה יתון לאתערא לה בימינא, ואיהי לא רעית בהו, עד דיייתי רעיא מהימנא, דאתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהי"ם מרחפת, דאיהו רוח דמשיח, דאתמר ביה (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה, ברוחא דא ארחת ההיא חולה ואתסיאת, ובגין דא השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאו"ת או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ (שיר ג ה). ואיהו ארח ריח בתרין תפוחין (ג"א ואיהו ריח דתרין תפוחין). דאתמר (ביה) בהו (שם ז ט) וריח אפך כתפוחים, ומאי נינהו תרי סמכי קשוט ואינון תרי רמונים, אגוז דא צדיק גנת אגוז דא שכינתא, ודא איהו דאמר שלמה (שם ו יא) אל גנת אגוז ירדתי.

גנת ג' גימטריאות (אדנ"י ביהו"ה), דאינון פרפראות לחכמה, נ' נוטריקון, ת' תמורה, גימטריאות דא אדנ"י יהו"ה, סליק בחשבון אמ"ן, אהי"ה אדנ"י סליק בחושבון פ"ו אלהי"ם, דאיהו פנו"י, מ"ה מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בגימטריא אלהי"ם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטריא מ"ה, ודא איהו עשר ספירות בלימ"ה, ואיהו מעיד על

אלהי"ם יהי אור, השני - ויהי אור, שלשה - ויקרא אלהי"ם את האור, ארבעה - ויכדל אלהי"ם בין האור, חמשה - ויקרא אלהי"ם לאור יום. שלשה עשר עלים מבפנים, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, אחד אחד בשתי שושנים, זה יהו"ה, עליו נאמר פיום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, והוא העמוד האמצעי, הרועה בשושנים, וחשבונו אח"ד, השושנה התחתונה, בה פחד והוא יראה, השושנה העליונה אהבת האהבה, ובה נאמר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

במה נבאו להעירה? בימין, והיא לא רוצה בהם, עד שיבא הרועה הנאמן, שנאמר בו ורוח אלהי"ם מרחפת, שהוא רוחו של משיח, שנאמר בו ונחה עליו רוח יהו"ה, ברוח זו מריחה אותה חולה ונרפאת, ומשום זה השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאו"ת או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, והוא מריח ריח בשני תפוחים (והוא ריח של שני תפוחים), שנאמר (בז) בהם וריח אפך כתפוחים, ומה הם? שני עמודי אמת, והם שני רמונים, האגוז זה הצדיק, גנת אגוז זו השכינה, וזהו שאמר שלמה אל גנת אגוז ירדתי.

גנת ג' גימטריאות (אדנ"י ביהו"ה), שהן פרפראות לחכמה, נ' נוטריקון, ת' תמורה, גימטריאות דא אדנ"י יהו"ה, עולה בחשבון אמ"ן, אהי"ה אדנ"י עולה בחשבון שמונים וששה אלהי"ם, שהוא פנו"י, מ"ה - מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בגימטריא אלהי"ם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטריא מ"ה, וזהו עשר ספירות בלימ"ה,

יחודא קדישא, ובגין דא מ"ה אַעידך (איכה ב' יג).
 דְבַר אַחַר א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בְּגִימְטְרִיא
 שְׁכִינָה, פְּגוּוֹנָא דָא, א' זְמַנָּא דָא, ב'
 תְּרֵי זְמַנִּין, ג' תְּלַת זְמַנִּין, ד' אַרְבַּעָה זְמַנִּין,
 ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין, ו' שִׁית זְמַנִּין, ז' שִׁבְעָה זְמַנִּין,
 ח' תְּמַנְיָא זְמַנִּין, ט' תְּשַׁעָה זְמַנִּין, י' עֶשֶׂר
 זְמַנִּין, כְּלָהּוּ סְלָקִין לְחוּשְׁבֵּן שְׁכִינָה. וְרָזָא
 דְּחוּשְׁבֵּנָא, לְקַיְמָא דְלִית שְׁכִינָה נְחֻתָא פְּחוּתָא
 מַעֲשָׂרָה, וְלֹא סְלָקָא לְמַעְלָה מַעֲשָׂר.

והוא מעיד על היחוד הקדוש, ומשום זה מ"ה אַעידך.
 דְבַר אַחַר, א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בְּגִימְטְרִיא שְׁכִינָה, כְּמוֹ זֶה: א'
 פְּעַם אַחַת, ב' פְּעַמִּים, ג' שְׁלֹשׁ
 פְּעַמִּים, ד' אַרְבַּע פְּעַמִּים, ה'
 חֲמִשׁ פְּעַמִּים, ו' שֵׁשׁ פְּעַמִּים, ז'
 שִׁבְעַת פְּעַמִּים, ח' שְׁמוֹנֶה פְּעַמִּים,
 ט' תְּשַׁע פְּעַמִּים, י' עֶשֶׂר פְּעַמִּים,
 כְּלָם עוֹלָיִם לְחֻשְׁבוֹן שְׁכִינָה, וְסוּד
 הַחֻשְׁבוֹן, לְקַיְמָא שְׁכִינָה יוֹרֵדָת
 פְּחוּתָא מַעֲשָׂרָה, וְלֹא עוֹלָה
 לְמַעְלָה מַעֲשָׂר.

ועוד קודשא בריך הוא הוא אתריה דעלמא,
 ומלאכין לא ידעין ושאלין איה מקום
 כבודו להעריצו ואשפחינן ליה בגימטריא
 מקום נוטריקון פגוונא דא, י' עשר זמנין
 מאה, ה' חמש זמנין עשרין וחמש, ו' שית
 זמנין תלתין ושית ה' חמש זמנין עשרין
 וחמש, בגימטריא מקום, ועליה אמרו
 מלאכיא ברוך כבוד יהו"ה ממקומו (יחזקאל ג'
 יב). אית אחרנין בגימטריאות דלית לון חושבן,
 בגין דאינון פרפראות לחכמה דלית לה סוף,
 תמורות אלין אלפא ביתות כגון כוז"ו
 במוכס"ז כוז"ו, דאינון תמורות (דברים ו'
 ד) יהו"ה אלהינו יהו"ה, ואית תמורות
 אחרנין מפמה מינין.

ועוד, הקדוש ברוך הוא מקומו
 של עולם, והמלאכים לא יודעים,
 ושואלים איה מקום כבודו
 להעריצו, ומצאנו אותו
 בגימטריא מקום נוטריקון כמו
 זה: י' עשר פעמים - מאה, ה'
 חמש פעמים - עשרים וחמש, ו'
 שש פעמים - שלשים ושש, ה'
 חמש פעמים - עשרים וחמש
 בגימטריא מקום, ועליו אמרו
 המלאכים ברוך כבוד יהו"ה
 ממקומו, יש אחרים
 בגימטריאות שאין להם חשבון,
 משום שהם פרפראות לחכמה
 שאין לה סוף, התמורות אלו
 אלפא ביתות, כמו כוז"ו
 במוכס"ז כוז"ו, שהן תמורות
 יהו"ה אלהינו יהו"ה, ויש
 תמורות אחרות מפמה מינים.

אמר רבי אלעזר והא כתיב (מלאכי ג' ו) אָנֹכִי
 יהו"ה לא שנית, אמר ליה ברי, ווי
 לבני עלמא דאינון אטימין לפא, דחשבין
 דידעין ולא ידעין, ודאי אָנֹכִי איהי שכינתא,
 הדא הוא דכתיב (ויקרא כו כא) וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף
 אָנֹכִי, איהי לא אשתני ולא איהי תמורה מיניה
 באחרא, ואיהו לא אשתני ולא אסתתר מיניה,
 אבל לגבי חייביא אשתני קודשא בריך הוא
 ואסתתר מיניה, הדא הוא דכתיב (דברים לב
 ט) אֶסְתִּירָה פָּנָי מֵהֶם אֲרָאָה מָה אַחֲרֵיתָם,

אמר רבי אלעזר: והרי כתוב אני
 יהו"ה לא שנית? אמר לו: בני,
 אוי לבני העולם שהם אטומי לב,
 שחושבים שידעין ולא יודעין,
 ודאי אָנֹכִי, היא השכינה. זהו
 שכתוב וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף אָנֹכִי,
 היא לא משתנה ואינה תמורה
 ממנו באחר, והוא לא משתנה
 ולא מסתתר ממנה, אבל אל
 הרשעים משתנה הקדוש ברוך
 הוא ומסתתר מהם. זהו שכתוב
 אֶסְתִּירָה פָּנָי מֵהֶם אֲרָאָה מָה

אחרייתם, ולמה? בגלל פי דור
תהפוכות המה בנים לא אמון
בם.

מיד קמו כל הדברים ששמעו
את הדברים הללו, ונשקו אותו
על ראשו, ואמרו, אלו לא באנו
לעולם אלא לשמע את זה - דינו,
שודאי הקדוש ברוך הוא
ושכינתו לא משתנים זה מזה,
אבל לאחרים משתנה ומסתתר
בכמה לבושים, ובכמה פסויים,
ובכמה קלפות, ומשום זה אמר
שלמה, עליו השלום, אל גנת
אגוז ירדתי, שהוא היה יודע את
כל הקלפות, ומשום זה לא
השאיר אפלו מיני כשוף שלא
ידע, משום שידע (לדעת) את
הקלפות, והרועה הנאמן ישבר
את כל הקלפות, ומוציא משם
המת, שהוא יהו"ה, לארבעת
צדדי האגוז, (שהם תהו ובהו וחשך
ותהום), ומפרנס ממנו את אותה
חולה שהיא אדנ"י, שבקלפות
הללו שבאגוז, שהם תהו ובהו
וחשך ותהום, אמר אסתירה פני
מהם, ויש שנויים אחרים לטוב
לכל אחד כפי מעשיו. לפעמים
מתגלה להם בדמות אריה, זהו
שפתוב אריה שאג מי לא יירא,
לפעמים בדמות שור, זהו שפתוב
בכור שורו הדר לו וקרני ראם
קרניו, ולפעמים בדמות נשר, זהו
שפתוב כנשר יעיר קנו, ופעמים
בדמות אדם זקן, כמו שנדמה
לאלו, שאמרו זה אלי ואנוהו,
שהוא היה מתדמה להם בדמות
זקן, ונאמר בהם (ב) וינקהו דבש
מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל
לאלו שתלויים ממנו ומשכינתו,
לא משתנה לעולם.

ואותן התמורות הן סוד היבום,
שנאמר בה ביבמה על הנאלה
ועל התמורה, לקיים כל דבר,
שלף איש נעלו ונתן לרעהו,

ואמאי בגין פי דור תהפוכות המה בנים לא
אמון בם.

מיד קמו פלהו חבריא דשמעו מלין אלין,
ונשקו ליה על רישיה, ואמרו אלו לא
אתינא לעלמא אלא למשמע דא דינו, דודאי
קודשא בריה הוא ושכינתיה לא אשתני דא
מן דא, אבל לגבי אחרנין אשתני ואסתתר,
בכמה לבושין, ובכמה פסויין, ובכמה קליפין,
ובגין דא אמר שלמה עליו השלום (שיר ויא) אל
גנת אגוז ירדתי, דאיהו הוה ידע בקליפין
פלהו, ובגין דא לא שביק אפילו מיני דכשוף
דלא ידע, בגין דידע (ג"א למנדע) בקליפין. ורעיא
מהימנא איהו תבר כל קליפין, ונפיק מתמן
מוחא דאיהו יהו"ה לארבע סטרי דאגוזא,
(דאינון תהו ובהו וחשך ותהום), ומפרנס מגיה ליהיה
חולה דאיהי אדנ"י, דבאלין קליפין די באגוז
דאינון תהו ובהו וחשך ותהום אמר (דברים לב
ב) אסתירה פני מהם, ואית שנויין אוחרנין
לטב לכל חד פנים עובדיה. (דף עב ע"א) זמנין
אתגליא לון בדמות אריה, הדא הוא
דכתיב (עמוס ג ב) אריה שאג מי לא יירא, זמנין
בדיוקנא דשור, הדא הוא דכתיב (דברים לג
יז) בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו, וזמנין
בדיוקנא דנשר, הדא הוא דכתיב (שם לב
יא) כנשר יעיר קנו, וזמנין בדיוקנא דאדם
סבא, כמה דאתדמיא לאלין דאמרי זה אלי
ואנוהו (שמות טו ב), דאיהו הוה אתדמיין לון
בדמות סבא, ואתמר בהו (ג"א ביה) (דברים לב
יא) וינקהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור,
אבל לאלין דתליין מגיה ומשכינתיה לא
אשתני לעולם.

ואינון תמורות אינון רזא דיבום, דאתמר בה
ביבמה (רות ד ז) על הגאולה ועל